

J. J.

Jubileusz Zakładów Koksochemicznych "Hajduki"

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 9/1, 134

1964

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Interesujące wiadomości bibliograficzne podaje mgr Wincenty Pawłowski w artykule *Nieznane wydawnictwa naftowe* („Nafta”, nr 8/1963). Autor wylicza i zwięźle omawia polskie wydawnictwa periodyczne, głównie z początkowego okresu rozwoju przemysłu naftowego, a m.in.: „Sprawozdania Krajowego Towarzystwa Naftowego w Galicji” wychodzące w latach 1894—1895, „Górnik” wydawany w Gorlicach w latach 1882—1886 oraz „Przegląd Górniczy, Technologiczny i Przemysłowy”, którego ukazało się jedynie 6 numerów w 1889 r.

J. J.

Z HISTORII HUTNICTWA

W miesięczniku „Hutnik” (nr 6/1963) opublikowany został artykuł inż. Jerzego Zimnego *Rozwój wielkopięcownictwa w Częstochowskim Zagłębiu rudonośnym (1610—1816)*. Jest to referat wygłoszony na sesji Zespołu Historii Polskiej Techniki Hutniczej i Odlewicznej Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN w styczniu 1963 r. w Krakowie¹.

Autor omówił kolejno: rodzaje dymarskiej techniki wytapiania żelaza wyodrębnione na terenie Zagłębia Częstochowskiego, rozwój kuźnic z napędem wodnym, przewrót techniczny w hutnictwie żelaza w początkach XVII w. związany z budową pierwszych wielkich pieców, rozwój hutnictwa na omawianym terenie w okresie Oświecenia, wreszcie budowę wielkich pieców w Porębie i w Pankach.

Artykuł uzupełnia tabela składu chemicznego rud żelaza występujących w Zagłębiu Częstochowskim oraz żużli dymarskich pochodzących z poszczególnych kuźnic, a także zestawienie produkcji surówki żelaza w wielkich piecach Zagłębia: Staropolskiego i Częstochowskiego w XVIII w. Artykuł został też zaopatrzony w wykaz literatury oraz w ilustracje, w tej liczbie mapkę rozmieszczenia hutnictwa żelaza na ziemiach polskich w drugiej połowie XVI w. oraz mapkę ilustrującą ten sam rodzaj przemysłu na terenie Zagłębia Częstochowskiego w końcu XVIII w.

J. J.

JUBILEUSZ ZAKŁADÓW KOKSOCHEMICZNYCH „HAJDUKI”

75-lecie istnienia założonych w 1888 r. Zakładów Koksochemicznych „Hajduki” w Chorzowie-Batory zostało uczczone specjalną wkładką do nr 5/1963 miesięcznika „Chemik”. Wkładka ta opracowana przez mgr inż. Zbigniewa Kiszę i inż. Józefa Kulę zawiera opis historii założenia i rozwoju Zakładów, ze specjalnym podkreśleniem jego roli w okresie międzywojennym, kiedy stanowił on szkołę polskich koksochemików, jak również z wymienniem obecnych osiągnięć produkcyjnych. Autorzy zestawili również najważniejsze daty z dziejów Zakładów w formie zwięzłej, przejrzystej kroniki.

Historii Zakładów „Hajduki” poświęcony był również artykuł W. Koryckiej i J. Dąbrowskiego *Kolebka polskiej koksochemii* w nrze 35/1963 „Przeglądu Technicznego”¹.

J. J.

¹ Por. sprawozdanie z tej sesji w nrze 3/1963 „Kwartalnika”.

¹ Por. notatkę *Z fabrycznych kronik* w niniejszym nrze „Kwartalnika”.